

ÅRSMELDING 2020

Innhold

KLINISK ARBEID

- 4 Tall fra klinikken
- 6 PEP-behandling
- 6 Samtalegruppe
- 7 Sexologisk rådgivning
- 7 Personer som kjøper sex
- 8 Chat
- 9 Chatbot
- 10 Dypdykk i statistikken

UNDERVISNING

- 14 Kurs
- 14 Superbrukere LARC
- 15 Personer med minoritetsetnisk bakgrunn
- 15 Hospitering
- 16 Prevensjonsguiden
- 16 Prevensjonspermen
- 17 Seksualitetsundervisning
- 18 HFU-dagene 2020

PÅVIRKNINGSARBEID

- 20 Politiske kjernesaker 2020
- 23 Politiske innspill
- 24 Sosiale medier
- 25 Ungdomsgruppa
- 25 Nasjonalt SRHR-nettverk
- 26 sexogsamfunn.no
- 26 Nyhetsbrev
- 27 Metodebok for seksuell helse
- 28 Skamløsprisen 2020
- 30 Medieoppslag i 2020

Stiftelsen Sex og samfunn

FORMÅL

Sex og samfunn er Norges største senter for seksuell og reproduktiv helse og rettigheter. Vi er en ideell stiftelse som har som formål å arbeide for seksuell og reproduktiv helse og rettigheter, både på individ-, gruppe- og samfunnsnivå. Arbeidet skal være forankret i prinsippet om at alle individer har kontroll og bestemmer fritt over egen kropp og seksualitet. Stiftelsen skal arbeide for dette formålet gjennom klinisk og pedagogisk virksomhet, samt gjennom faglig utvikling og påvirkningsarbeid. Stiftelsen er partipolitisk uavhengig.

STYRET

Sex og samfunns styreleder i 2020 var Britt-Ingjerd Nesheim. Øvrige styremedlemmer var Thorbjørn Brook Steen (nestleder), Elisabeth Swärd, Marius Johansen, Freddy André Øvstegård og ansattrepresentant Anneli Rønnes. Vara for ansattrepresentant var Einar Seierstad.

ANSATTE

I 2020 var det 43 personer fordelt på 16 årsverk i faste stillinger. De ansatte hadde varierende stillingsprosent. I tillegg tok 13 personer (0,8 antall årsverk) vakter ved klinikken og som undervisere. Totalt antall årsverk var 16,8. Maria Røsok er daglig leder og Tore Holte Follestad er assisterende daglig leder.

FINANSIERING

Sex og samfunn finansieres av tilskudd fra Oslo kommune, Helsedirektoratet og Justisdepartementet, samt egne inntekter fra kurs, undervisning, og salg av Metodebok for seksuell helse og Prevensjonspermen. I 2020 hadde Sex og samfunn en driftsinntekt på 20 450 408 kr og et overskudd på 1 136 546 kr.

HISTORIE

Sex og samfunn ble etablert 8. februar 1971 som Sosialistiske legers forenings klinikk for seksuell opplysning (SOSLF). Helt siden etableringen har begrepet selvbestemt vært en grunnpilar for arbeidet. Etter abortloven trådte i kraft i 1978 ble klinikkens viktigste oppgave å forebygge uplanlagt graviditet. De ansatte arbeidet for å endre legers praksis ved forskrivning av prevensjon. Kvinnen skulle selv bestemme, uavhengig av sosial tilhørighet, og om hun var forlovet, gift eller ugift. Ingen skulle stille spørsmål om årsak til hennes ønske. I 1990 ble SOSLF slått sammen med Oslo Arbeidersamfunns kontor for prevensjon og abort, og navnet ble endret til Klinik for seksuell opplysning (KSO). I 2008 ble navnet endret til Sex og samfunn.

I 2021 fyller Sex og samfunn 50 år. Vi har alltid vært, og vil alltid være, en spydspiss i arbeidet for bedre seksuell og reproduktiv helse og rettigheter for alle.

Sex og samfunn har en omfattende virksomhet. Vi deler vårt arbeid inn i tre hovedområder:

KLINISK ARBEID

Vårt kliniske arbeid inkluderer vår poliklinikk samt tilbud om sexologisk rådgivning, samtalegrupper for unge transpersoner, helsetilbud for personer som kjøper sex, oppfølging etter oppstart med PEP, vår nasjonale chat-tjeneste og vår chatbot.

UNDERVISNING

Vi underviser årlig over 6000 niendeklassinger i Oslo-skolen. I tillegg holder vi kurs og opplæring for helsepersonell over hele landet, studenter ved høyskoler og universiteter, for hospitanter, og for personer med minoritetsetnisk bakgrunn.

PÅVIRKNINGSARBEID

Sex og samfunn har hatt en viktig politisk stemme siden etableringen i 1971. Vi bidrar med å sette dagsorden både politisk og i mediene, og påvirkningsarbeidet er en voksende del av vår virksomhet.

Annerledes året 2020

Sex og samfunn er stolte av å ha holdt åpent gjennom hele året på tross av koronapandemien. Alle som har trengt hjelp av oss har fått det.

Fra 12. mars ble vår lille verden snudd på hodet. Vi måtte løse oppgaver som aldri var løst tidligere, og det var ingen å spørre om råd. Nye retningslinjer kom på løpende bånd og vi tilpasset oss så godt vi kunne. Vi vurderte å stenge, men etter å ha konferert med blant annet smittevernoverlegen i Oslo og bydels-overlegen på Grunerløkka var det klart: Behovet for å jobbe forebyggende med prevensjon og testing av seksuelt overførbare infeksjoner, ble vurdert som spesielt viktig i denne perioden. Dette for å hindre ungdom i å belaste andre deler av helsevesenet.

Vi har vært opptatt av at ansatte og pasienter skal være trygge hos Sex og samfunn, samtidig som vi har jobbet for å ivareta vårt samfunnsoppdrag på best mulig måte. Vi har kontinuerlig kartlagt og risikovurdert mulige smittefarer, og iverksatt nødvendige smitteverntiltak i forebyggingsarbeidet. Den største endringen vi gjorde var å stenge ned drop-in tilbudet, og erstatte det med telefonkonsultasjoner der det var mulig. Når ansatte ikke kunne komme på jobb, har det hele perioden vært mulig å chatte hjemmefra.

Det har vist seg at etterspørselen etter kliniske tjenester har vært stor, også i 2020. Vi hadde 20 000 besøkende ved vår klinikk, i tillegg til nesten 14 000

som fikk konsultasjon og hjelp via telefon. Vi har i 2020 svart på nær 11 500 chatsamtaler fra ungdom over hele landet. Pågangen har vært stor, og mange har nok funnet veien til vår chat når helsestasjon for ungdom har vært stengt rundt om i landet, da de ansatte har blitt omdisponert til covid-19 arbeid. Vi har gjennomført vår seksualitetsundervisningen som er obligatorisk for alle 9. klasser i Oslo-skolen. Mange av klassene har fått undervisning digitalt.

Vi har brukt 2020 på å forberede oss på 50-årsjubileum som kommer 8. februar 2021. Sex og samfunn ble startet av unge leger og legestudenter som så hvor vanskelig unge kvinner hadde det på starten av 70-tallet i forbindelse med uønskede svangerskap. De trodde dette skulle bli en kort kamp, og regnet med at når abortloven ble endret i 1978 var deres jobb over. Sånn ble det ikke. Sex og samfunn har utviklet seg enormt siden den gang, men vi ser at vi dessverre kjemper mange av de samme kampene. I 2020 lanserte vi vårt nye standpunkt når det gjelder abort. Vårt mål fremover er å sikre rett til selvbestemt abort frem til uke 22 og fjerne nemndene.

Vi ønsker å takke alle samarbeidspartnere og tilskuddsgivere som gjør arbeidet vårt mulig. Vi vil rette en spesiell takk til ansatte som har vært utrolig fleksible, endringsvillige og løsningsorienterte i det vanskelige året vi har vært gjennom.

Maria Røsok
daglig leder

Britt-Ingjerd Nesheim
styreleder

KLINISK ARBEID

Sex og samfunn er Norges største klinikk for seksuell helse. Klinikken vår på Grünerløkka i Oslo er selve navet i vårt arbeid. Alle våre tjenester er gratis og tilgjengelig for alle opp til 25 år. I 2020 mottok vi rundt 45 500 henvendelser fordelt på poliklinikken, telefon og vår chat-tjeneste.

TALL FRA KLINIKKEN

Klinikken har holdt åpen hele 2020, men fra 12. mars gikk vi over til kun timebestilling grunnet covid-19-pandemien. Vi har beholdt våre åpningstider, men alle konsultasjoner skjedde over telefon. Problemstillinger som ble vurdert til å være akutte, ble tatt imot på kontoret.

14 008

tok klamydiatest ved Sex og samfunn i 2020

13 730

kontaktet oss via telefon i 2020

1 668

testet positivt for klamydia ved Sex og samfunn i 2020

11 461

kontaktet oss via vår chat i 2020

655

fikk satt inn p-stav ved Sex og samfunn i 2020

532

fikk satt inn spiral ved Sex og samfunn i 2020

Totalt hadde vi 20 000 besøkende på klinikken i 2020. Av disse tok 11 993 selvtest og 7 809 møtte til timekonsultasjon. Det var 11 461 som kontaktet oss via vår chat, 13 730 henvendelser på telefon og 382 henvendelser via brev, SMS og e-post. I 2020 tok 14 008 klamydiatest ved Sex og samfunn og det var 1 668 testet positivt. Det var 655 som fikk satt inn p-stav og 532 fikk satt inn spiral.

I 2020 identifiserte 75% av klinikkens brukere seg som jenter og 25 % som gutter.

100%

ville anbefalt Sex og samfunn til sine venner

toalettet
hjelpsomt
trygt
effektivt
hyggelig
enkelt
informativt
imøtekommende
profesjonelt
drop-in
bra
tålmodig
kø
alt gratis

Hvert år gjennomfører vi brukerundersøkelser ved kveldsklinikken. Ordskyen viser tilbakemeldinger fra pasientene. De negative tilbakemeldingene er i hovedsak knyttet til toalettene, kø og at vi ikke har hatt drop-in mesteparten av året.

HVOR KOMMER PASIENTENE FRA?

I 2020 bodde 85,3 prosent av pasientene som besøkte oss i Oslo. Bydel Grunerløkka, Frogner og St. Hanshaugen var de som besøkte oss mest. Grorud, Stovner og Ullern var de som besøkte oss minst. Totalt var det 10 210 personer med bostedsadresse i Oslo som besøkte oss. Det bor 91 402 personer mellom 15 og 25 år i Oslo.

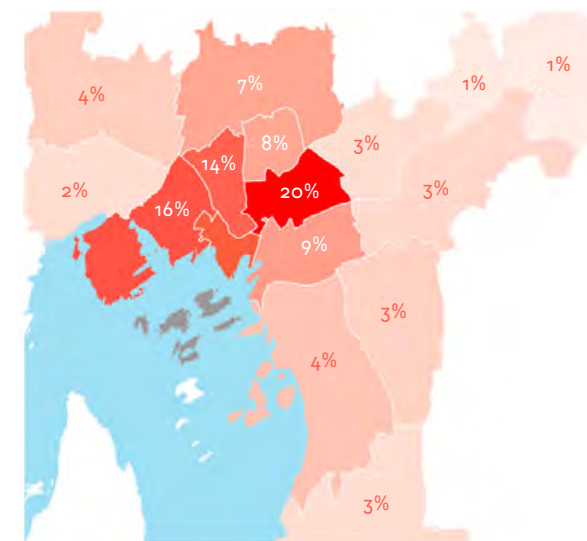
11 % av Oslo-ungdom var innom Sex og samfunn i 2020.

*Unge i bydel: Antall folkeregistrerte i bydelen mellom 15 og 25 år per 31. desember 2020. Kilde: [Statistisk Sentralbyrå](#).

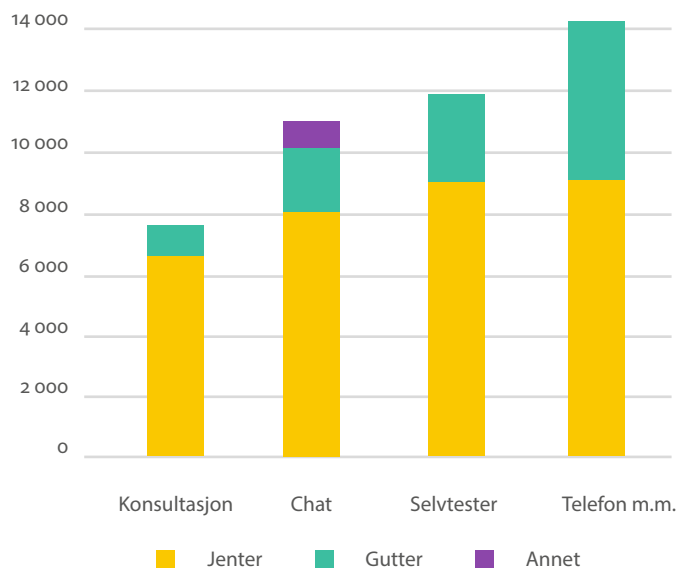
** Andel er en sammenligning av antall pasienter og folketall. Unge som er folkeregistrert i en annen bydel/kommune enn der de bor kan gi skjevhet i statistikken.

Bydel	Pasienter	Unge i bydel*	Andel**
Grunerløkka	2014	8751	23
Frogner	1590	8613	18
St. Hanshaugen	1445	6346	23
Gamle Oslo	900	6631	13
Sagene	825	5886	14
Nordre Aker	726	8261	8
Nordstrand	442	6251	7
Vestre Aker	435	5983	7
Østensjø	347	5561	6
Alna	292	6263	4
Bjerke	279	3976	7
Søndre Nordstrand	241	5766	4
Ullern	223	3667	6
Grorud	165	3584	4
Stovner	142	5074	3
Annet	144		
Oslo-pasienter	10210		

FORDELING AV PASIENTER ETTER BYDEL

FORDELING AV BRUKERE AV VÅRE TJENESTER

COVID-19-PANDEMIEN

Det er naturlig at vi ser at besøk har gått noe ned i 2020, men det er gledelig at telefonhenvendelser har gått opp fra 7391 i 2019 til 13 730 i 2020. Det er nesten en dobling på ett år.

Den 12. mars opprettet vi et internt covid-19-team bestående av lederteamet og medisinsk faglig ansvarlig lege. Vi hadde daglige møter der vi fortløpende jobbet for å redusere faren for smitte blant ansatte og pasienter ved klinikken. Retningslinjer og veiledende anbefalinger endret seg raskt, og vi jobbet så godt vi kunne med daglige tilpasninger.

Drop-in for selvtester klamydia og gonorré ble endret til timebestilling. Vi etablerte elektronisk timebestil-

ling gjennom Pasientsky. Dette gjorde det mulig å opprettholde et tilbud om smittesjekk samtidig som vi kunne organisere tilstrømmingen og unngå større mengder av pasienter på samme tid.

All veiledning og kartlegging ble endret til telefonkonsultasjoner. Lengre samtaler som sexologisk rådgivning, oppfølging av PKS og PEP pasienter ble lagt over til skjerm. Pasienter med behov for innsettning av p-stav eller spiral ble tatt imot på kontorene våre. Pasienter med smertetilstander og andre betydelige plager ble også tatt imot i hele perioden. Alle som tok kontakt med oss i perioden har fått hjelp, enten på telefon, ved konsultasjon på våre kontor eller henvisning til andre relevante tiltak.

Tilbud ved klinikken

PEP-BEHANDLING

Sex og samfunn tilbyr [oppfølging av pasienter på PEP](#) (posteksponeringsprofylaktisk behandling) som henvises fra Oslo legevakt. Sex og samfunn startet med tilbud om PEP fordi vi så et oppfølgingsbehov hos pasientene, og Oslo kommune hadde ikke oversikt over hvorvidt tilbudet i kommunen var godt nok. I 2020 fulgte vi opp 60 pasienter fordelt på 372 konsultasjoner, ved både oppmøte og over telefon.

PEP gis til personer som har vært i en situasjon hvor de kan ha blitt smittet av hiv. Behandlingen kan

hindre overføring av viruset. Behandlingen er en kur med antivirustabletter som skal tas over 4 uker. Over halvparten av pasientene i 2020 var menn som hadde sex med menn. Ingen av pasientene fikk påvist hiv. Tilbudet har ingen aldergrense, og inkluderer prøvetaking, samtale og rådgivning om seksuell og psykisk helse. PEP-behandling bør igangsettes så tidlig som mulig, helst innen 4 timer og senest innen 48 timer. Pasientene får med seg de første dosene og en resept for å hente ut resten av medisinene på apoteket. Det tas blodprøver etter 2, 4 og 6 uker.

VIL DU VÆRE MED I EN
SAMTALEGRUPPE FOR
UNGE MED UTFORDRINGER
KNYTTET TIL KJØNNSIDENTITET?

 Sex og samfunn

SAMTALEGRUPPE FOR UNGE MED UTFORDRINGER KNYTTET TIL KJØNNSIDENTITET

Vi har i 2020 gjennomført en [samtalegruppe](#) for unge med utfordringer knyttet til kjønnsidentitet. Gruppen hadde seks samlinger med seks deltagere. Alle deltagere fullførte hele forløpet. De første fire møtene ble gjennomført fysisk. De siste to ble gjennomført digitalt grunnet covid-19.

Gruppen har vært samlet to timer annenhver onsdag. Deltagerne har vært i alderen 15-25 år og hatt ulike typer kjønnsidentitet; transmann, transkvinne og ikke-binær. De fleste var bosatt i Oslo, men enkelte kom også fra omkringliggende fylker på Østlandet.

Eksempler på tematikker som har vært diskutert er kjønn, behandling, helse, dysfori, seksualitet og trivsel, passering, diskriminering, fordeler ved å være trans, vanskeligheter ved å være trans og dagliglivets utfordringer.

I tillegg har vi tilbudt timeavtaler for hormoninjeksjoner. Kriteriet er at medikament er skrevet ut av lege og at pasienten får oppfølging av blodprøver hos denne legen. Ti transpersoner benyttet seg av dette tilbudet.

SEXOLOGISK RÅDGIVNING

I [sexologisk rådgivning](#) får pasienten hjelp til å bedre forholdet til egen seksualitet og eventuelt sin seksuelle relasjon med andre. Sex og samfunn sitt tilbud om gratis sexologisk rådgiving er unikt, og har blitt et godt kjent tilbud blant våre brukere. I 2020 fikk 94 pasienter tilbud om sexologisk rådgiving. Fordelt på de to sexologiske rådgiverne ble det gjennomført 290 konsultasjoner. De fleste konsultasjoner har foregått på skjerm som et smitteverntiltak.

Hovedmålsettingen for tilbudet er å fremme og styrke seksuell helse, ved å gi enkeltpersoner og par sexologisk rådgiving. Det er fremdeles skam og tabu knyttet til seksualitet og mange kvier seg for å ta opp seksuelle problemer med andre behandlere. Det er

stor etterspørsel etter vår sexologiske kompetanse blant pasienter, helsearbeidere, samarbeidspartnere og utdanningsinstitusjoner. Våre to sexologiske rådgivere har til sammen 20 års erfaring.

Flere av våre pasienter har blitt henvist av annet helsepersonell som psykologer, leger og helsesykepleiere, da mange opplever at de selv mangler kompetanse på feltet. Vi ser at mange pasienter ikke ønsker å ta opp seksuelle problemstillinger med andre behandlere, at de får lite respons dersom de gjør det, og at få behandlere tar initiativ til å snakke om seksualitet. Hovedvekten av våre pasienter har vært unge kvinner som opplevde smerter og nedsatt lyst under samleiet. Blant menn handlet problemstillingene i all hovedsak om ereksjonssvikt.

PERSONER SOM KJØPER SEX

Det er per i dag, etter hva Sex og samfunn kjenner til, ingen andre i Norge som tilbyr kliniske tjenester spesielt til [personer som kjøper sex \(PKS\)](#). Vi har i 2020 hatt 88 konsultasjoner via PKS-prosjektet. Ved klinikken har 44 personer oppgitt at de har kjøpt sex, solgt sex, eller vært partnere til personer som har kjøpt sex. Det har blitt tatt til sammen 51 hurtigtester for hiv. Alle testene i 2020 har vært negative. Vi har hatt 35 chat- samtaler relatert til sexkjøp. I tillegg har vi hatt mange samtaler om sexkjøp på telefon og e-post. I en periode var det forbud mot å selge sex og utenlandsreiser har i stor grad vært forbudt. Dette kan ha gjort at det har vært noe mindre pågang for tilbudet,

sammenlignet med 2019. Siden prosjektets oppstart har vi samarbeidet aktivt med relevante aktører, blant annet Nadheim, ProSentret, PION og Reform.

Nettsiden [smittesjekk.no](#) har i 2020 hatt 15 916 sidevisninger og 13 627 unike visninger. Her ligger det blant annet informasjon om sexkjøp, hiv og andre seksuelt overførbare infeksjoner. Mange mennesker med sexkjøpserfaringer i Norge benytter nettsiden smittesjekk.no for å få helsekompetanse. På denne måten når vi ut nasjonalt. Flere klikker seg videre fra denne nettsiden til vår chat-tjeneste.

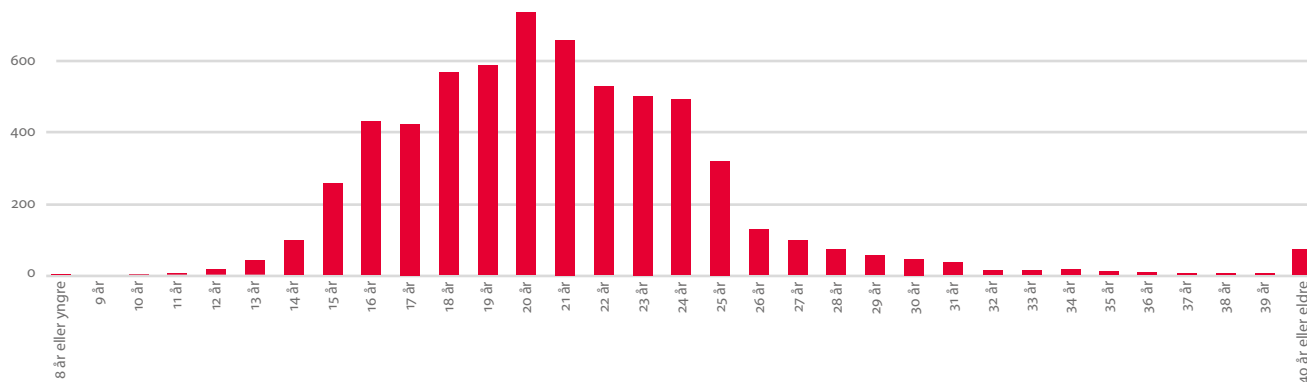
Chat

Sex og samfunns chat-tjeneste betjente i 2020 totalt 11 461 samtaler. Det utgjør gjennomsnittlig over 60 samtaler per dag. Hver samtale varte gjennomsnittlig 12 minutter. Tjenesten besvares av kvalifisert helsepersonell, henholdsvis sykepleiere.

Alle som kontakter vår chat er anonyme. De hyppigste samtaleemnene var prevensjon og nødprevensjon (41 %) og seksuelt overførbare infeksjoner (25,5 %), samt praktiske spørsmål om Sex og samfunn, smerter og plager i underlivet, og spørsmål om ulike tema relatert til seksuell trivsel og nytelse. Også fagpersoner tar kontakt med oss via vår chat, primært helsesykepleiere, jordmødre og leger.

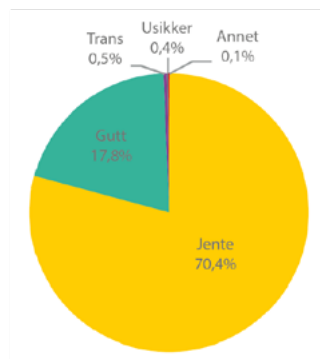
Kildene som benyttes i samtalerne er Sex og samfunns egen Metodebok for seksuell helse, [eMetodebok.no](https://www.metodebok.no), [Prevensjonsguiden](#) og [våre nettsider](#).

ALDER PÅ CHAT-BRUKERNE

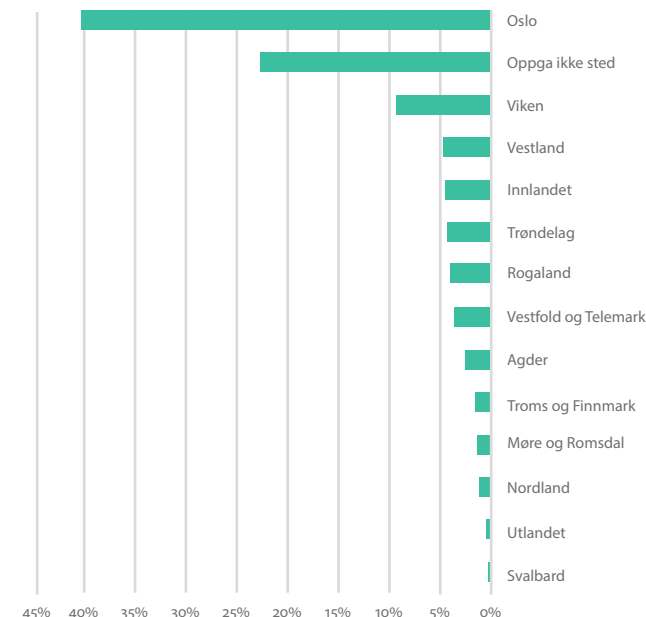

"Alt jeg trengte var noen å lufte tankene mine til, anonymt. Det fikk jeg her, og jeg ble møtt med respekt og støtte."

Tilbakemelding fra bruker

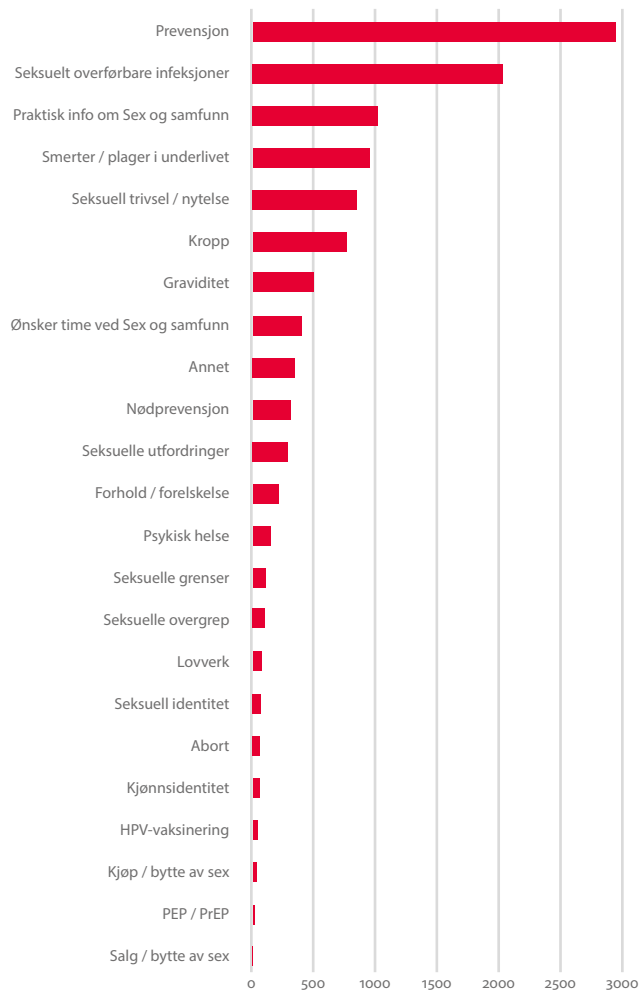

HVOR KOMMER CHAT-BRUKERNE FRA?

Chatbot

HVA SPØR CHAT-BRUKERNE OM?

I 2018 utarbeidet vi en chatbot som skal svare på spørsmål om prevensjon og nødprevensjon. Totalt hadde vår chatbot 24 000 henvendelser i 2020. Det er en kraftig økning siden i 2019 hvor antallet var 17 500.

Sex og samfunns tjenester blir i hovedsak brukt av unge, men chatboten er tilgjengelig for personer i alle aldre. Vi ser at ferdigdefinerte temaer og knapper blir brukt i mye større grad enn forventet, og at dette fungerer svært godt. Brukerne kommer på denne måten frem til riktig informasjon på en raskere måte enn om de formulerer spørsmålet selv, og chatboten er mer presis fordi den slipper å analysere fritekst. Chatboten er bygget i Kindly-friendly plattformen og vedlikeholdes og kvalitetssikres av ansatte ved Sex og samfunn og Kindly. Det er kontinuerlig kvalitetssikring av innholdet, som vi mener både er faglig riktig og presist.

Sex og samfunns allerede eksisterende nettsider [sexogsamfunn.no](https://www.sexogsamfunn.no) og [emetodebok.no](https://www.emetodebok.no) er brukt til både tekstforfatting av chatbotens svar, chatbotens struktur og kvalitetssikring av innholdet.

Gjennom 2020 har det vært jevnlige oppdateringer av chatboten, både av det faglige innholdet og for å øke brukervennligheten. Vi vil i 2021 fortsette å «trene» chatboten til å gi både bedre og mer presise svar, samt forstå og gi svar på flere spørsmål.

DYPDYKK I STATISTIKKEN:

Seksuelt overførbare infeksjoner ved Sex og samfunn i 2020

Året 2020 var preget av en pandemi og det ble også synlig i statistikken på seksuelt overførbare infeksjoner (SOI). Vi må flere år tilbake for å finne færre tester tatt på Sex og samfunn. I 2020 har vi likevel tatt 30 803 tester totalt for ulike seksuelt overførbare infeksjoner. Gonoré var den infeksjonen som fikk størst reduksjon i antall positive prøver med nesten 50% fra 2019 til 2020.

NYE RUTINER

Året 2020 førte til nye og smittervernvennlige rutiner for vår klinikk. Tidligere har vi hatt et drop-in tilbud, og pasienter som har ønsket selvtest har hatt mulighet til å stikke innom når som helst i åpningstiden for å ta en slik test. I pandemiåret ble dette vanskelig å opprettholde, og for å hindre fulle lokaler har alle måtte bestille time fra 12. mars. For selvtest klamydia og gonoré har de unge selv kunnet bestille time via PasientSky. Vi har hatt god kapasitet, og selv om timelistene har vært fulle har alle med behov fått time innen få dager. Noen kan ha følt ekstra skam grunnet korona, og unge kan ha vært bekymret for å oppgi at de har hatt ny partner det siste året. På Sex og samfunn har vi vært opptatt av å ikke pålegge mer skam, men rose de som tar kontakt for å teste seg.

KLAMYDIA-PREVALENSEN ER STABIL

I 2020 ble det tatt 14008 klamydiaprøver hos oss. Det er en reduksjon på 26% fra 2019. Dette er det laveste

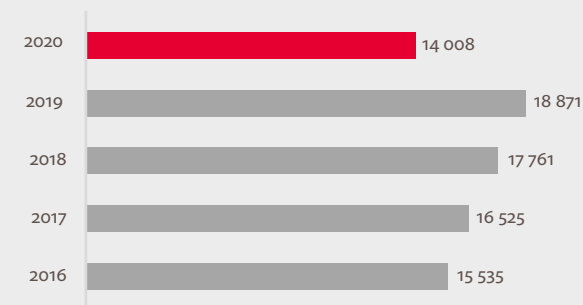
tallet vi har hatt siden 2016. Det er fortsatt flest kvinner som tester seg, med 77% kvinner mot 23% menn. Antall positive tester falt fra 2110 positive prøver i 2019, til 1668 positive prøver i 2020. Av disse positive testene var 1153 kvinner og 515 menn. Andelen positive prøver er omtrent lik med 11,9% i 2020, mot 11,2% i 2019. Andelen positive prøver på klamydia har holdt seg stabil i mange år. Det at andelen fortsatt er like høy kan skyldes at det fortsatt er mye klamydia der ute, eller at det kun er de med høyest risiko som har testet seg det siste året. Det blir spennende å følge disse tallene i 2021.

GONORÉ-TILFELLER ER HALVERT

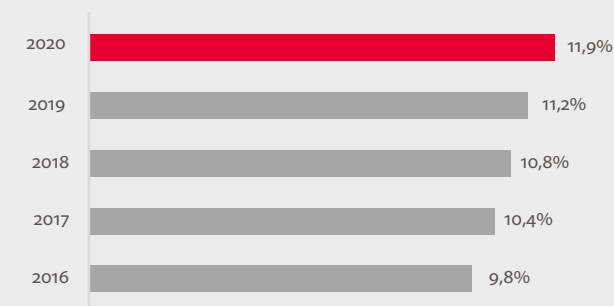
I flere år har vi sett en økning av antall pasienter som får påvist gonoré på Sex og samfunn. Dette er årsaken til at alle pasienter blir screenet for gonoré på lik linje med klamydia. I 2020 så vi for første gang et fall i antall positive tilfeller av gonoré, som ble halvert fra 2019. Reduksjonen gjaldt både menn og kvinner, selv om litt flere menn enn kvinner fikk positiv test, 27 stykker mot 23 stykker. Med færre tester er det også forventet at det er færre positive tester. I motsetning til klamydia, er det en nedgang i andel positive tester med gonoré fra 0,55% i 2019 til 0,35% i 2020. Årsaken til færre tilfeller ligger nok først og fremst i mindre reiseaktivitet, da flere tidligere ble smittet i utlandet. Det kan også skyldes at vi ikke når grupper som har høy risiko. Det er ønskelig at vi får ned antallet som

har blir smittet med gonoré så raskt som mulig. Gonoré, i motsetning til klamydia, er en bakterie som i stor grad utvikler resistens mot antibiotika. Det har lenge vært knyttet stor bekymring internasjonalt for multiresistent gonoré. Med færre som får smitte er det færre som må behandles, og vi kan i større grad lykkes med å snu denne trenden.

ANTALL KLAMYDIAPRØVER

FOREKOMST AV KLAMYDIA (PREVALENS)

MYKOPLASMA

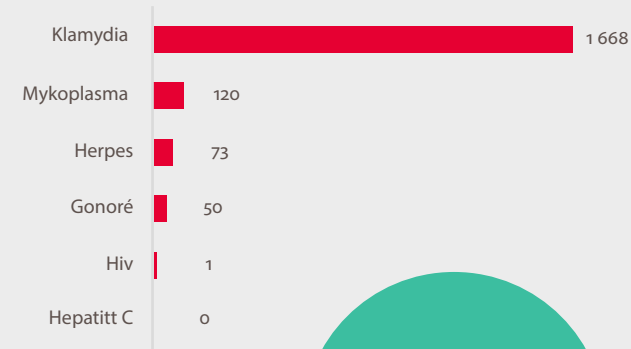
Antallet mykoplasmatester ble halvert fra 2075 tester i 2019, til 1014 tester i 2020. Det var også en nedgang i positive prøver fra 205 i 2019, til 120 i 2020. Det ble tatt 897 skjedeprøver og 117 urinprøver. Av de som tok urinprøve var det 37 positive prøver som gav en andel positive på 31,6%. For skjedeprøve var det 88 som testet positive, det vil si en andel positive på 9,8%. Menn blir stort sett testet på grunn av symptomer eller som smittekontakt til fast partner, og det er derfor naturlig at andelen er høyere enn hos kvinner, hvor mange ble testet før innsetting av spiral. Nedgangen i antall tester kan forklares både av den generelle nedgangen i antall tester i 2020, men også ved strengere kriterier for å ta en test. Hos oss må alle som skal teste seg for mykoplasma først få en vurdering om det er nødvendig. Det har derfor ikke vært mulig å bestille time på PasientSky for å teste seg for mykoplasma, uten å ha snakket med oss på forhånd. Det er ønskelig at kun de som har indikasjon for å teste seg blir testet for mykoplasma. Akkurat som for

gonoré har mykoplasma bakterien en stor tendens til å utvikle resistens, men i motsetning til gonoré så vil de fleste som blir smittet ikke få plager og bli kvitt bakterien på egenhånd uten komplikasjoner. Ved å behandle færre med antibiotika blir det også utviklet mindre resistens.

REDUKSJON I TESTER

Timebestilling kan ha gjort terskelen for å ta test høyere enn ved drop-in. Samtidig har vi fått mange tilbakemeldinger på at dette systemet har gjort det lettere, og mange har satt pris på å slippe kø og ventetid. En av de større årsakene til reduksjon i tester kan være at de unge ikke har hatt det samme behovet for test som tidligere. Mange sosiale arenaer hvor vi tidligere har sett stor pågang for testing i etterkant, som festivaler og fadderuken, var i fjor enten innstilt eller begrenset. Få har reist ut, og alkoholservering og uteliv har vært stengt eller hatt redusert åpningstider. Det kan være unge har mindre behov for testing da det finnes færre steder de kan møte nye partnere.

POSITIVE PRØVER

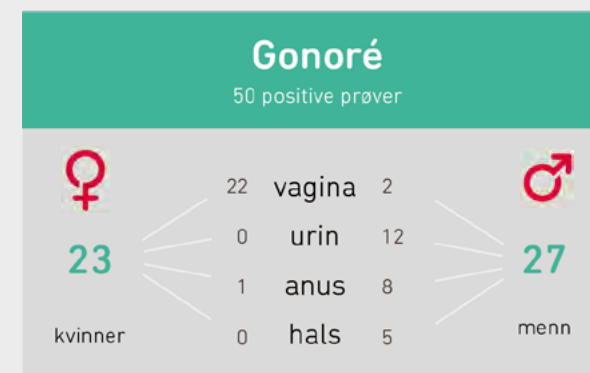
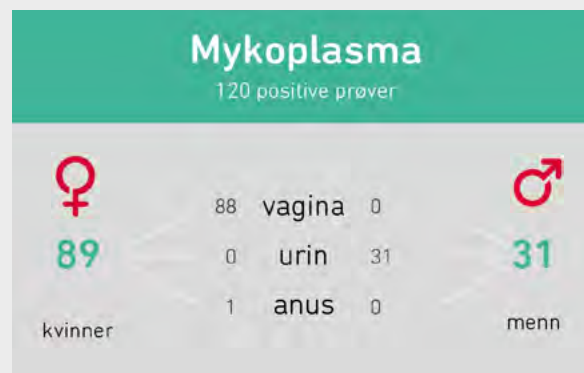
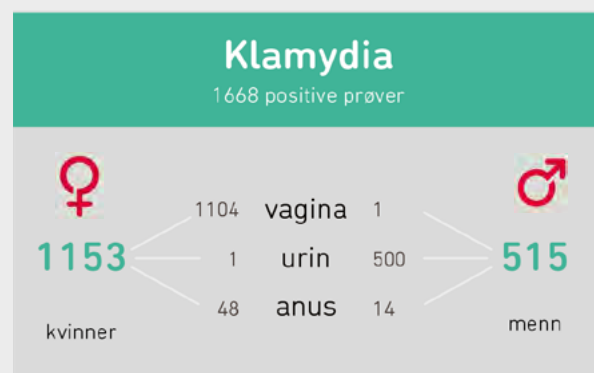

11,9%

andelen positive prøver på klamydia i 2020

30 803

tester for SOI utført ved Sex og samfunn i 2020

DYPDYKK I STATISTIKKEN:

Prevensjon ved Sex og samfunn i 2020

Bruk av langtidsvirkende prevensjon (LARC), spiral og p-stav, har vært økende i flere år. I 2020 økte andelen resepter som ble skrevet ut på hormonspiral og p-stav på Sex og samfunn med 10% fra 2019. Dette viser at langtidsvirkende prevensjon stadig blir mer populært.

KORONA OG PREVENSJON

Flere leger i Europa har uttrykt bekymringer grunnet redusert kapasitet for å tilby langtidsvirkende prevensjon under koronapandemien. LARC er forkortelse for Long Acting Reversible Contraception og betegner spiral og p-stav. På Sex og samfunn valgte vi i mars og april 2020 og utsette de fleste innsettingene av LARC grunnet smittevern, og tilbød pasientene annen prevensjon i denne korte perioden. I etterkant økte

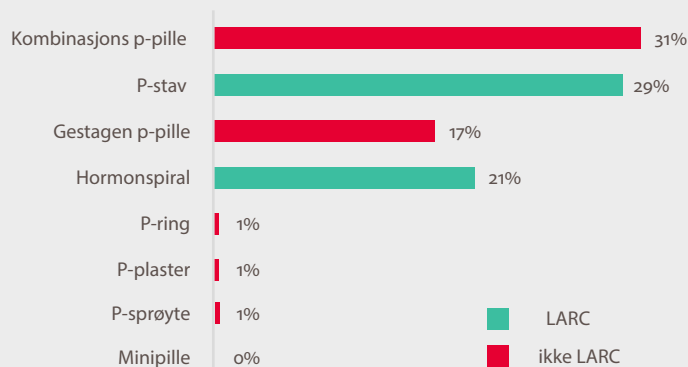
vi derimot kapasiteten betraktelig, slik at vi tilbød like mange timer til innsetting og fjerning av spiral og p-stav i 2020 som vi gjorde i 2019. Alle som ønsket prevensjon, har fått tilbud om en telefonkonsultasjon med sykepleier på telefon. Ved resept har pasientene hatt mulighet til å hente på klinikken, eller fått resepten ringt inn til et apotek. I tilfeller hvor vi må måle blodtrykk har pasienten fått time for resept og blodtrykksmåling. De som ønsket innsetting av langtidsvirkende prevensjon, har fått time innen en uke.

FÆRRE RESEPTER - MER LARC

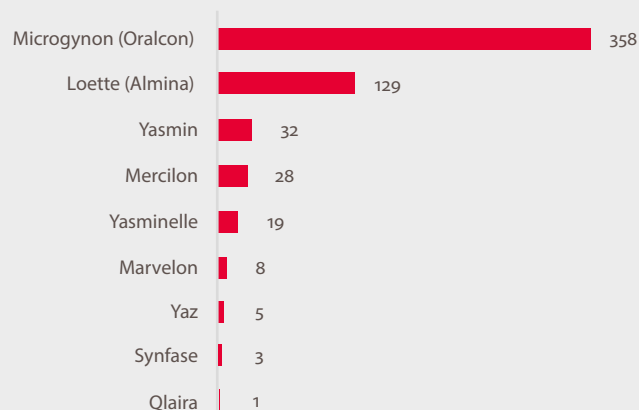
Det ble skrevet ut 22% færre resepter på prevensjon på Sex og samfunn i 2020 enn året før. Dette kan ha flere årsaker, blant annet mangel på drop-in. Det kan også ha vært færre studenter i Oslo grunnet digital

undervisning, eller at flere har valgt å ikke bruke prevensjon i en periode med sosial distansering. Aborttallene for 2020 viser en nedgang i antall aborter, noe som kan tyde på at de som har hatt behov for prevensjon også har fått dette i 2020. Tallene hos de yngste har aldri vært så lave som nå, og mye tyder på at dette skyldes økt bruk av langtidsvirkende prevensjon. LARC er det sikreste prevensjonsmiddelet. På Sex og samfunn økte andelen resepter skrevet ut på LARC fra 40% i 2019 til 50% i 2020. Det er et tegn på at denne formen for prevensjon stadig blir mer populær hos vår målgruppe. LARC-bruken i Norge generelt har også økt kraftig de siste årene. Men tall fra 2019 fra reseptregisteret og Statens legemiddelverk viser at kun 10 % av alle kvinner som startet med prevensjon i Norge valgte en av LARC-metodene.

RESEPTER PÅ HORMONELL PREVENSJON

RESEPTER PÅ KOMBINASJONS P-PILLER

1905

totalt antall resepter på hormonell prevensjon

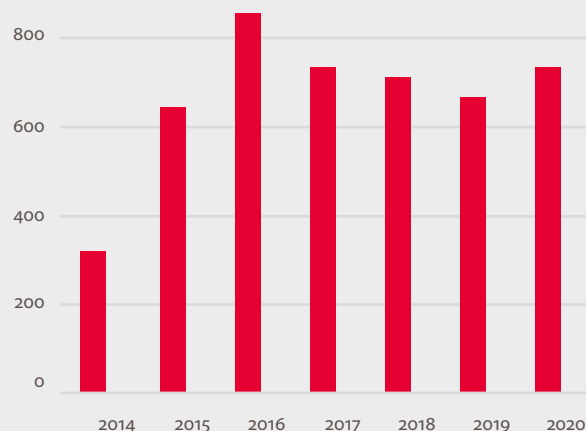
Andelen resepter på LARC økte fra 40% i 2019 til 50% i 2020

INNSETTING OG FJERNING AV LARC

Det ble satt inn 532 spiraler i 2020 på Sex og samfunn. Det er 20 færre spiraler enn året før. Det var 48% som ønsket hormonspiralen Mirena, mens 19% valgte Kyleena og 6% ønsket seg Jaydess. Andelen som ønsket kobberspiral er relativt stabil fra 2019 til 2020, med 27% mot 26% i fjor. Det ble fjernet 194 spiraler i 2020. Av disse ble 67 fjernet etter endt brukstid på 3 eller 5 år, og 80% av disse ville fortsette med spiral. Største årsaken til fjerning utenom fullgått tid er smerter (61 stykker) og blødninger (59 stykker). For mange var det en kombinasjon av begge da man kan oppgi flere årsaker.

Det ble satt inn 655 p-staver i 2020 mot 670 i 2019. Det ble utført flere fjerninger på Sex og samfunn i 2020 enn året før, 652 fjerninger mot 615 året før. 380 av

INNSETTING AV P-STAVER VED SEX OG SAMFUNN DE SISTE SYV ÅR

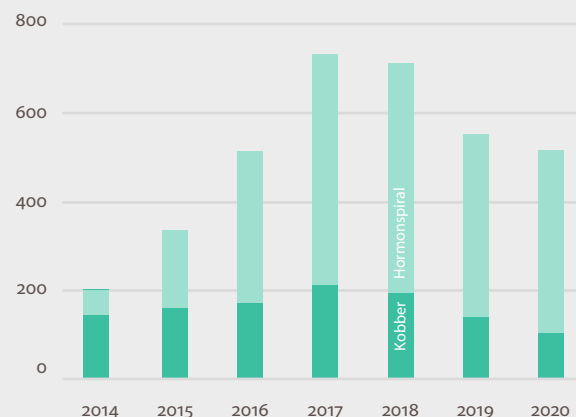

disse var satt inn et annet sted enn på Sex og samfunn. Det var 68% som fjernet p-staven etter at tiden på 3 år var gått ut, og av disse var det 70% som ønsket seg en ny stav. Av de 655 var det 30% som oppgav blødninger som årsak til å fjerne p-staven.

ANDRE PREVENSJONSMIDLER

Det ble skrevet ut 1905 resepter på hormonell prevensjon i 2020. Kobberspiral blir ikke registrert da dette ikke er et legemiddel og er derfor ikke mulig å skrive ut resept. Vi selger kobberspiraler hos Sex og samfunn og det ble solgt 83 kobberspiraler i 2020. Av reseptene som ble skrevet ut var 50% på p-piller, p-plaster, p-ring og p-sprøyte. Det er fortsatt kombinasjons p-piller med både østrogen og gestagen, som er mest brukt. Av reseptene var 31% på kombinasjonsprepara-

INNSETTING AV SPIRALER VED SEX OG SAMFUNN SISTE SYV ÅR

ter, og av disse var 88% en p-pille med hormonene levonogestrel og etinyløstradiol. Ved valg av en p-pille med østrogen er det denne kombinasjonen av hormoner som gir laveste risiko for blodpropp, og det er dermed ønskelig at man skal forsøke denne pillen først. Utenom kombinasjonspreparatene var 17% av reseptene på gestagen p-piller. Disse inneholder kun hormonet gestagen. Vi skriver fortsatt ut et lavt antall av de resterende prevensjonsmetodene som p-ring, p-plaster og p-sprøyte som utgjorde rundt 1% hver.

P-stav

p-staver ble satt inn **655** | **652** p-staver ble tatt ut

445 av disse byttet p-staven etter fullgått tid (tre år), og 309 satte samtidig inn ny.

Spiral

spiraler ble satt inn **532** | **194** spiraler ble tatt ut

67 av disse byttet spiralen etter fullgått tid (tre eller fem år), 34 ville ha samme spiral, 20 ville fortsette men med annen spiral

UNDERVISNING

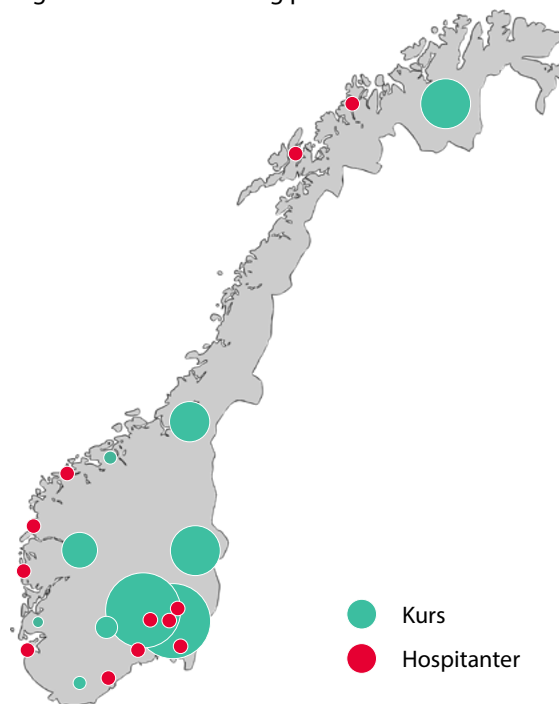
Sex og samfunn er et kompetansesenter for hele landet. Undervisning er en av de tre hovedområdene i vår virksomhet. Vi jobber daglig for å formidle vår kunnskap om seksuell og reproduktiv helse og rettigheter.

KURS

Sex og samfunn er en etterspurt aktør til å holde kurs og undervisning for helsepersonell om ulike emner innenfor seksuell og reproduktiv helse og rettigheter. I 2020 har vi tilpasset oss koronasituasjon og klart å gjennomføre totalt 54 kursdager om ulike temaer innenfor prevensjon, seksuelt overførbare sykdommer, LARC og sexologi. Av disse ble 23 av dagene gjennomført digitalt.

Vi underviste i prevensjon og LARC ved 8 institusjoner for høyere utdanning: Universitetet i Tromsø, NTNU Ålesund, Universitetet i Stavanger, Universitetet i Oslo, OsloMet - storbyuniversitetet, VID vitenskapelige høyskole, Universitetet i Sørøst Norge, og Høgskulen på Vestlandet. Til sammen holdt vi undervisning i prevensjon og LARC for 1500 helsepersonell og studenter i 2020. Stadig flere etterspør kompetanse innen sexologi. I 2020 holdt våre sexologer 19 forelesninger og fagdager. Vi underviste

totalt rundt 1725 personer. Vi hadde fin geografisk spredning, med deltakere fra hele landet. Undervisningsstedene fordelte seg på:

Et av våre hovedmål er å dele vår kompetanse med helsepersonell over hele landet. Kartet illustrerer vår kursvirksomhet og hospitering i 2020.

SUPERBRUKERE

Sex og samfunn har siden 2016 hatt et egenutviklet program for strukturert opplæring av helsepersonell som skal administrere langtidsvirkende prevensjon. Formålet er at helsepersonell kan lære å utføre prosedyrene, og ta med seg denne kunnskapen til hjemstedet, å dele og lære opp kollegaer lokalt.

Grunnet koronasitasjonen er det opplært mindre superbrukere enn normalt. Vi hadde 10 superbrukere på p-stav, hvor av 2 disse ble opplært på eget arbeidssted. I tillegg hadde vi to som ble superbrukere på spiral, også opplært på eget arbeidssted. Superbrukerprogrammet er støttet av Helsedirektoratet.

Superbrukerne i 2020 fordelte seg på 10 av landets 18 fylker (basert på de gamle fylkene før 2020). Siden starten av superbrukerprosjektet i 2016 er det til sammen utdannet 91 superbrukere fordelt på alle landets fylker.

Mariann var i Hyllestad kommune med representanter fra Askvoll, Fjaler, Solund og Gulen, og gjennomførte fagdag om prevensjon. Dette inkluderte opplæring i administrering av p-stav og spiral.

Marius holdt dagskurs om seksuelt overførbare infeksjoner og øvrige underlivstilstander for leger, jordmødre og helsesykepleiere fra hele Vesterålen, på Kulturfabrikken Sortland.

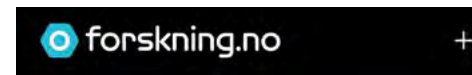
Trine underviste jordmorstudenter på Universitetet i Tromsø.

SEKSUELL HELSE HOS PERSONER MED MINORITETSBAKGRUNN

På tross av covid-19 har minoritetsprosjektet gått svært likt som planlagt, og kun få undervisninger ble avlyst. Møter med samarbeidspartner Tverrkulturell Helseinfo har blitt gjennomført over telefon og digitalt gjennom hele året. Det planlagte seminaret for helseansatte og kvinner utsatt for kjønnslemlestelse ble gjennomført digitalt i mai, og gruppesamling for kjønnslemlestedede kvinner ble gjennomført i november.

Undervisning for jordmor- og helsesykepleierstudenter ved Oslo Met ble gjennomført digitalt på forsommeren og som auditorieundervisning i august. Undervisning for helsesykepleierstudenter og masterstudenter i jordmorfag ved Universitetet i Stavanger ble gjennomført som planlagt i august og desember. I oktober ble undervisning for helseansatte og pedagoger i Stord, Fitjar og omkringliggende kommuner gjennomført.

I tillegg har prosjektleder veiledet Senter for migrasjonshelse i Bergen kommune i hvordan de kan bygge opp et undervisningsopplegg i seksuell helse for migranter, bidratt til artikkel om kjønnslemlestedede kvinner på forskning.no, bidratt i serien Skamløs på NRK TV, og hatt møter med Abdi Gele fra Nasjonalt kunnskapssenter om vold og traumatisk stress (NKVTS) for å bidra i deres forskning på minoritets-etniske kvinner og prevensjon. På slutten av året ble det inngått en intensjonsavtale med forskningsleder Elise R. Johansen ved NKVTS om å bidra i deres intervensjons-prosjekt om kjønnslemlestelse.

Trude Slettvoll Lien (Foto: Sex og samfunn)

Etterlyser tverrfaglig tilbud

Sexologen ved Sex og samfunn mener alle kjønnslemlestedede kvinner som ønsker det, burde få tilbud om samtaler om seksualitet med en spesialist.

HOSPITERING

Siden 1996 har Sex og samfunn tilbudt [hospitering](#). Tilbudet er populært i fagmiljøet, særlig for helsepersonell som jobber med ungdom og seksuell helse rundt om i Norge. Covid-19 har gjort hospitering problematisk og etter 12. mars har det vært umulig å tilby denne tjenesten. Vi har lange ventelister og per desember 2020 hadde vi mer enn 150 søkere på venteliste som skal tildeles plass i 2021.

Før 12. mars 2020 rakk vi likevel å ha totalt 31 hospitanter. Deriblant var det 22 helsesykepleiere, 3 jordmødre, 1 lege, 3 jordmorstudenter og 1 helsesykepleierstudent.

PREVENSJONSGUIDEN

I 2020 lanserte vi [Prevensjonsguiden](#) på nordsamisk. I tillegg finnes Prevensjonsguiden på: engelsk, urdu, polsk, arabisk, tigrinja og bokmål.

Prevensjonsguiden er en brosjyre for pasienter som ønsker mer informasjon om prevensjon. Det er mange ulike prevensjonsmidler og Sex og samfunn har utviklet Prevensjonsguiden for å gi pasientene oversikt over de ulike typene. Vi ønsker at pasienten skal ta et selvbestemt og informert valg. Prevensjonsguiden inneholder informasjon om pris, sikkerhet, varighet, innhold og informasjon om oppstart, bruk og nyttige tips.

PREVENSJONSPERMEN

[Prevensjonspermen](#) skal gi veiledere og pasienter en oversikt over de ulike typene prevensjon slik at pasienten lettere skal ta et selvbestemt og informert valg om hva som passer best for seg selv.

Den første Prevensjonspermen til bruk i konsultasjoner ved Sex og samfunn ble laget i 2013. Den ble raskt populær blant våre ansatte og våre hospitanter, og det ble etter hvert såpass mange som spurte om de kunne få en tilsvarende, at Prevensjonspermen ble produsert for salg.

Prevensjonspermen inneholder alle prevensjonstyper på markedet, samt informasjon om hvert enkelt

produkt. Informasjon om statens bidragsordning for prevensjon og Pearl Index er også inkludert i permene. I tillegg er det illustrasjonsbilder av skjede og livmor, slik at veiledere kan demonstrere virkning av hormonell prevensjon og plassering av spiraler og p-ring.

Seksualitetsundervisning for niendeklassinger

I løpet av kalenderåret 2020 har vi totalt undervist 269 klasser. Sex og samfunn er på vegne av Utdanningsetaten i Oslo leverandør av obligatorisk seksualitetsundervisning til alle klasser på 9. trinn i Oslo kommune.

Stiftelsen har siden 1992 tilbudt seksualitetsundervisning til Oslo skolen. Denne undervisningen ble gjort obligatorisk i 2008, fortsatt med stiftelsen som leverandør. Både i 2015 og 2019 vant Sex og samfunn Utdanningsetatens anbud om seksualitetsundervisning i Oslo skolen, et viktig hovedområde i vår virksomhet.

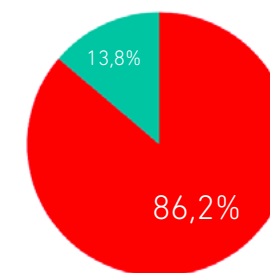
Planlegging og foreløpig gjennomføring av skoleåret 2020/21 har vært mer utfordrende enn vanlig. Da skolene gikk over til rødt nivå 12. mars, ble seksualitetsundervisningen fort satt på pause. Dette varte ikke lenge, og vi kom raskt i gang med å tilby undervisningen digitalt. Alle skolene som ble berørt, og som vi hadde avtale med i de påfølgende ukene ble fulgt opp og fikk tilbud om undervisning digitalt. De aller fleste takket ja til dette tilbudet, selv om det var frivillig fremfor obligatorisk slik som den opprinnelige avtalen.

Å kunne undervise digitalt når fysisk undervisning ikke er mulig er en fantastisk mulighet. De aller fleste klassene har fått seksualitetsundervisning, og mye har fungert bra. Vi har selvfølgelig savnet å være sammen med klassene fysisk, og har innsett hvor viktig kroppsspråk og tilstedeværelse er for å innhente informasjon, og for kunne gi elevene den undervisningen vi streber etter å tilby. Vi kan ikke skryte nok av hvordan skolene vi har vært i kontakt med har omstilt seg, og forsøkt å finne gode løsninger.

SEX OG SAMFUNNS ELEVUNDERSØKELSE:

9 av 10

svarte at de lærte noe nytt i vår undervisning

Det var 86,2 % som oppgav at de var fornøyde eller svært fornøyde med seksualitetsundervisningen gitt av Sex og samfunn.

HFU-dagene 2020

For fjerde år på rad arrangerte Sex og samfunn HFU-dagene den 3. og 4. september på Riksscenen i Oslo. HFU-dagene er en nasjonal konferanse for alle som jobber på helsestasjon for ungdom (HFU), i skolehelsetjenesten eller med seksuell og reproduktiv ungdomshelse. Målsetningen med konferansen er å løfte seksuell og reproduktiv ungdomshelse til et nasjonalt nivå.

Konferansen ble arrangert på Riksscenen, men på grunn av smittevern var det maksimalt 100 personer i salen. Vi valgte derfor å gjøre arrangementet digitalt i tillegg. Dette gjorde at mange flere fikk glede av arrangementet, og alle som ønsket fikk tilgang. Vi solgte 74 ordinære billetter og 72 digitale gruppebilletter til helsepersonell over hele landet. Det var mange som samlet seg for å se sammen. I Arendal samlet de 40 stykker som satt sammen og fulgte HFU-dagene. Opptak av konferansen ble lagt ut så flere kunne se den i ettertid.

PROGRAM

Ordfører i Oslo, Marianne Borgen, åpnet konferansen. Temaer for årets konferanse var bildedeling, bytte og salg av sex blant unge, avvergingsplikt og prevensjon til de under 16 år. Øvrige temaer var p-piller og seksuelt overførbare infeksjoner. Sex og samfunn presenterte også sine nye journalvedlegg ved prevensjonsforskrivning. Mange HFUer holdt innlegg og delte erfaringer.

Ordfører i Oslo, Marianne Borgen, åpnet HFU-dagene 2020.

Marius holdt SOI-timen og snakket om seksuelt overførbare infeksjoner i 2020, med hovedvekt på mykoplasma og skabb.

Tuva Fellman holdt spørretime: Hva lurte du på? Tuva er kjent fra Juntafil på NRK P3 og er tidligere vinner av Skamløsprisen.

Ulla Bjørndal fra Pro Sentret, Vebjørn Brækken fra Uteseksjonen i Trondheim og Tale fra Sex og samfunn snakket om bytte og salg av sex blant unge.

Hanne Andreassen fra Kripes snakket om avvergingsplikt, og hva politiet gjør med den informasjonen de får inn.

Arild Johan Myrberg ga siste nytt fra Helsedirektoratet.

mawestby På vei til dagens digitale seminar.
#ikkeakkuratGrünerløkka #hfudagene #hfudagene2020
#sexogsamfunn @sexogsamfunn #ledigjobb

Vinner av årets bildekonkurranse fra Svalbard.

Trine holdt innlegg om moderne bruk av p-piller.

Vinner av Årets Hederspris Mildrid Stien fra Asker kommune.

Vinnerne av Årets Ildsjel, Marit Krane som er helsesykepleier i Kristiansund kommune, Årets Støtt, helsestasjon for ungdom Bykle, og Årets Innovasjon gikk til helsestasjon for ungdom Ringebu.

Helsestasjon for ungdom i Tønsberg fulgte med digitalt.

Ansatte på Sex og samfunn som var med å gjøre HFU-dagene 2020 til en suksess.

PÅVIRKNINGSARBEID

Sex og samfunn jobber med å påvirke feltet seksuell og reproduktiv helse og rettigheter. Det var på dette grunnlaget Sex og samfunn ble etablert i 1971. Siden den gang har vi jobbet både i praksis gjennom klinisk virke og med politisk arbeid. Vi ønsker å sette seksuell og reproduktiv helse og rettigheter på dagorden i samfunnsdebatten og dele vår kunnskap med politikere, beslutningstakere og i ulike mediekkanaler.

I 2020 jobbet vi for [tre kjernesaker](#) i vårt politiske arbeid:

- Bedre tilgang til prevensjon for unge under 16 år
- Styrking av helsestasjon for ungdom
- Selvbestemt abort frem til uke 22

BEDRE TILGANG TIL PREVENSJON FOR UNGE UNDER 16 ÅR

Vi mener at de under 16 år bør inngår i statens subsidieordning for prevensjon. I tillegg mener vi at også helsesøstre og jordmødre bør kunne skrive ut prevensjon til unge under 16 år. Dette gjelder også langtidsvirkende reversibel prevensjon (LARC). I dag er det kun lege som kan gjøre dette, noe som bidrar til å begrense tilgang til prevensjon for de under 16 år. Dette har vi jobbet aktivt med i 2020 i møte med politikere, høringsinnspill og i media.

I 2019 vedtok Bergen kommune *Plan for seksuell helse, seksualopplysning og seksualitetsundervisning*, hvor samtaler med Sex og samfunn er skrevet inn som et tiltak. Vi hadde møte med representanter for ulike byråder i Bergen, for å drøfte veien videre.

MENY vårt land LOGG INN

Sex og samfunn ut mot Bollestad handlingsplan mot abort

Organisasjonen Sex og samfunn synes Olaug Bollestad har presentert en god handlingsplan for abort, men sier de skimter moralisme i det at helsesøstre ikke får lov til å skrive ut resept på langtidsvirkende prevensjon.

Vårt land trykket vår reaksjon på ny *Handlingsplan for fortsatt reduksjon i antall svangerskapsavbrudd – informasjon og tilgjengelighet (2020-2024)*.

Dagens Medisin

Tilgang til prevensjon er avgjørende for god seksuell helse

Forslaget som nå er ute på høring, tar til orde for at det kun skal være lege som kan skrive ut langtidsvirkende prevensjon til de under 16 år. Dette vil i praksis begrense unges tilgang til prevensjon.

Kari Aaro og medforfattere
Publisert: 2020-12-22 — 00.00

Vi skrev et felles kronikkinnlegg i Dagens Medisin med Den norske jordmorforening, Jordmorforbundet NSF og Landsgruppen av helsesykepleiere NSF.

STYRKING AV HELSESTASJON FOR UNGDOM

Vi mener at alle unge over hele landet bør få god tilgang til helsetilbud ved helsestasjonene. Dette inkluderer gode åpningstider og tilgjengelig helsepersonell. Vi ønsker at ansatte ved helsestasjonene har kunnskap og kompetanse om seksualitet og seksuell helse. Vi jobber blant annet for at Nasjonal faglig retningslinje for det helsefremmende og forebyggende arbeidet i helsestasjon, skolehelsetjeneste og helsestasjon for ungdom skal følges, slik at alle unge, uansett hvor de bor i landet, skal ha tilgang til gode helsetjenester. Vi er spesielt bekymret for dette grunnet covid-19, da mange ansatte på helsestasjonene har blitt omdisponert.

Vi etablerte i 2016 forum for helsestasjoner for ungdom i Oslo. Målet er å skape en arena for ansatte ved alle Oslos helsestasjoner for ungdom for å dele erfaringer og lære av hverandre. Forumet har hatt fem møter i 2020 med ulike temaer som tilbud og

Tore var i Kristiansand og møtte representanter fra vårt fagpanel for ansatte ved helsestasjon for ungdom, for å snakke om hvordan tjenestene i kommunen kan bli bedre.

etterspørsel i koronatiden, smitteverntiltak, prevensjon for unge under 16 år, gutter og seksuell helse. Vi har diskutert rapport om omorganisering for helsestasjoner og forberedt punkter til møte med byråd Inga Marte Thorkildsen. Ved å ha løpende kontakt har vi hatt mulighet til å kartlegge omdisponering og behov på de ulike HFUene. Resultatet av vår kartlegging gjorde at byråden ba bydelene rapportere om hvor mange som var omdisponert fra helsestasjonene og skolehelsetjenesten. Dette gjorde at antallet som ble omdisponert gikk ned.

Høsten 2020 etablerte vi HFU-forum for Bergen og omegn. Vi hadde et møte med 11 helsestasjoner til stede: Oasen, Nesttun, Engen, Åsane, Voss, Vaksdal, Askøy, Bjørnafjorden, Alver, Osterøy og Øygarden, i tillegg ble Kvam herad med i forumet etter møtet. På møtet presenterte de ulike deltagerne seg, diskuterte hva forumet bør være og hadde gruppearbeid om fremtidens samarbeid.

Marius promoterer digitalt kurs for ansatte ved helsestasjoner med tema p-stav.

HFU-fagpanel består av Alta, Mo i Rana, Bergen, Kristiansand og Sel. Vi har hatt løpende kontakt med fagpanelet om koronasituasjonen.

Våren 2020 ble det holdt digitale kurs for ansatte ved helsestasjoner. Vi hadde 8 kurs med 4 ulike temaer. Vi kjørte to runder med hvert tema, med et møte på dagtid og et på kveldstid. De digitale kursene var gratis og temaene var klamydia, mykoplasma, p-stav og hvordan drive helsestasjon for ungdom under covid-19-pandemien. Kursene var veldig populære og til sammen var det 1099 påmeldte, og det mest populære kurset hadde 355 påmeldte. Deltakerne var fra hele landet.

Vi ønsket å få en mer systematisk oversikt over tilbudet ved Norges helsestasjon for ungdom, og sendte i mai 2020 ut et digitalt spørreskjema til alle landets 356 kommuner. Ved utgangen av året har vi fått 290 svar. I 2021 vil vi lansere en rapport med resultatene.

Første møte med HFU-forum for helsestasjoner for ungdom i Bergen og omegn.

SELVBESTEMT ABORT FREM TIL UKE 22

I 2020 lanserte Sex og samfunn at vi ønsker å kjempe for rett til selvbestemt abort frem til uke 22. Ved å utvide retten til selvbestemt abort frem til uke 22 blir valget kun opp til den gravide, som vi mener kjenner sin situasjon best og som er best egnet til å ta beslutninger angående eget liv. Erfaringene fra land som har en høyere grense for selvbestemt abort enn vi har i Norge, tilsier ikke at antall senaborter vil øke.

Sex og samfunn har lenge ment at nemndsystemet ikke fungerer. Det har vært store forskjeller i nemndbehandlingen, som har blitt forsøkt løst ved å redusere antallet nemnder betraktelig de siste årene. Vi mener det har gjort muligheten for å møte i nemnd er svekket. For de som må avbryte et ønsket svanger-

skap på grunn av en alvorlig tilstand hos fosteret, virker det å måtte møte i nemnd uforståelig og urimelig. Vi vet også at de aller fleste får innvilget abort i nemnd i dag.

Begrepet selvbestemt har fulgt oss siden oppstarten i 1971, og er en viktig grunnpilar for vårt arbeid. Det har også resultert i Sex og samfunns visjon: Frihet fra skam – Frihet til å velge. Vedtaket om å jobbe for utvidet rett til selvbestemt abort gjenspeiler vår visjon.

VERDIDEBATT

Etter 50 år kjemper vi fortsatt mot abortnemndene

I 1971 ble Sex og samfunn etablert for å hjelpe uønsket gravide å få medhold i nemndene. Nå tar vi igjen et oppgjør med nemndsystemet, og vil jobbe for selvbestemt abort frem til uke 22.

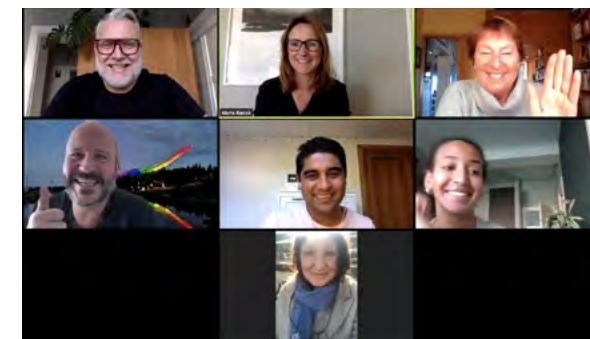
Kronikk i Vårt land om vårt nye standpunkt på abort.

Pro Sentrets lanserte rapporten Alltid på vakt. 30 menn forteller om sine erfaringer med å selge sex. Tore deltok på panelsamtale med Ulla Bjørndahl fra Pro Sentret, Andrès Lekanger fra PION og Jan Austad fra Justis- og beredskapsdepartementet.

Møte med Stortingsrepresentant Tage Pettersen, medlem av Stortingets familie- og kulturkomité for Høyre. Vi hadde en fin samtale om kommunenes utfordringer når det gjelder helsestasjon for ungdom og krav til kompetanse hos ansatte i tjenesten.

Møte med Oslo Arbeiderparti, Oslo SV og Oslo MDG hvor vi etterlyste oppfølging av relevante vedtak og foreslåtte planer. På møtet var ordfører Marianne Borgen, Lena Jensen, Jon Reidar Øyan, Mansoor Hussain og Almaz Asfaha.

Politiske innspill

Sex og samfunn jobber aktivt for å løfte tema knyttet til seksuell og reproduktiv helse og rettigheter på den politiske agendaen. I 2020 leverte Sex og samfunn **18 skriftlige høringsinnspill** og deltok på flere muntlige høringer.

I 2020 har vi engasjert oss i flere høringsaker som blant annet bioteknologiloven, Nasjonal faglig retningslinje for helsehjelp til personer med kjønnsinkongruens, forslag til læreplaner i helse- og oppvekstfag og forskrift om nasjonal retningslinje for helsesykepleierutdanning. Vi har også levert innspill og deltatt på høringer knyttet til statsbudsjett 2021 og Oslobudsjett for 2021.

Vi har hatt flere politiske møter med blant annet politikere fra Arbeiderpartiet, Høyre, SV, Rødt, MDG og FNB, samt politikere Bergen kommune. Vi har hatt god og nær dialog med alle politiske parti i Oslo bystyre med tanke på omorganisering av helsestasjoner for ungdom og budsjettarbeid. I tillegg har vi levert innspill til alle partienes partiprogram og jobbet aktivt for å påvirke partienes politikk frem mot Stortingsvalget i 2021.

God kompetanse og kunnskap innen feltet seksuell og reproduktiv helse og rettigheter gjør oss til relevant høringsinstans og vi opplever at våre innspill tas med videre i prosessen.

Året 2020 har betydd nye måter å delta på høringer. Her deltar Tore og Maria på digital høring til helse- og omsorgskomiteens arbeid med forslag til statsbudsjett 2021.

SOSIALE MEDIER

Sex og samfunn har tydelig tilstedeværelse på sosiale medier med fokus på [Facebook](#) og [Instagram](#). I 2020 har vi satset på å nå ut med våre arrangementer og politiske saker.

For å spre bevissthet rundt selvbestemt prevensjon ble det høsten 2020 gjennomført en informasjonskampanje på Facebook og Instagram. Kampanjen var todelt; den første delen var en serie infografiske innlegg om ulike typer prevensjon og den andre delen knuse mytene som finnes om prevensjon. Kampanjen ble godt mottatt og delt av både privatpersoner, HFUer, samarbeidspartnere og andre institusjoner.

I 2020 gjennomførte vi en julekalender med fokus på unges seksuelle og reproduktive helse. Med en blanding av videoer og illustrasjoner fikk vi spredt informasjon om temaer som smerter i underlivet, smitteangst, ereksjonssvikt og manglende mensen.

Ved utgangen av 2020 hadde vi 6381 følgere på Facebook. Det er en økning på 471 følgere på 2019.

Ved utgangen av 2020 hadde vi om lag 5400 følgere på Instagram. Det er en økning på rundt 1000 følgere siden 2019.

UNGDOMSGRUPPA

Sex og samfunns [Ungdomsgruppe](#) bidrar til brukermedvirkning og er en kanal for å nå ut til Sex og samfunns målgruppe; ungdom under 25 år. Ungdomsgruppen bestod i 2020 av totalt 6 personer, med ulike interessefelt innenfor seksuell og reproduktiv helse og rettigheter.

Ungdomsgruppen har nådd flere av målene de satt seg for 2020, og året har blitt et av de mest produktive siden gruppas oppstart. Til tross for pandemien og hovedsakelig digital møtevirksomhet har aktiviteten og engasjementet i gruppa holdt et høyt nivå. I 2020 ble det arrangert 11 møter i Ungdomsgruppen. Gjennom året har Ungdomsgruppen i stor grad blitt selvstyrte.

Ungdomsgruppen har blant annet bidratt til innspill til helhetlig seksualitetsundervisning for lærerstudenter, planlagt en panelsamtale til Mannsdagen, planlagt og gjennomført en panelsamtale under Nyttfestivalen 2020, deltatt på en panelsamtale i regi av RFSU og SNU, samt sittet i juryen til Skamløsprisen 2020.

Ungdomsgruppen har utarbeidet ny grafisk profil som har ført til eget materiell og rekrutteringsmateriell. I tillegg har Ungdomsgruppen økt sin tilstedeværelse på Instagram og hadde i slutten av 2020 over 600 følgere på Instagram.

Ungdomsgruppas innspill, erfaringer og kunnskap er svært verdifull for Sex og samfunn i vårt arbeid, og vi gleder oss til å se hva gruppa får til i 2021.

Ungdomsgruppen arrangerte panelsamtalen "Player eller incel? Guttas seksuelle roller" på den halvdigitale Nyttfestivalen i 2020. Foto: Katarina Eisenstein

Nasjonalt SRHR-nettverk

Nasjonalt SRHR-nettverk er et åpent nettverk for organisasjoner, institusjoner, enkeltpersoner samt politiske parti og deres relevante utvalg. Ved utgangen av 2020 bestod nettverket av totalt 130 medlemmer fra hele landet. Sex og samfunn er koordinator for nettverket.

Medlemmene i kjernegruppen er valgt inn for to år og ved medlemsmøtet høsten 2020 ble nye medlemmer valgt inn:

- Ellen Marie Hansen, Sex og Politikk
- Agnes C W Giertsen, Landsgruppen av helsesøstre NSF (og Helsestasjon for ungdom og studenter, Bergen)
- Tore Holte Follstad, Sex og samfunn
- Annette Solberg, Likestillingssenteret
- Siri Espe, Unge Funksjonshemmede

Nasjonalt SRHR-nettverk bidrar inn i politiske prosesser med sin spisskompetanse innenfor ulike tematiske knyttet til seksuell og reproduktiv helse og rettigheter. Gjennom blant annet felles epostliste og jevnlig møter deler nettverket informasjon, kompetanse og kontaktnett. I 2020 ble det arrangert ett medlemsmøte og seks temamøter. I tillegg holdt kjernegruppen fire møter.

Nasjonalt SRHR nettverk

Nasjonalt SRHR-nettverk følger tett opp om politiske prosesser og annet arbeid som er relevant for våre arbeidsområder. I 2020 kom nettverket med 7 felles høringsinnspill.

På grunn av koronasituasjonen besluttet kjernegruppen at vårens medlemsmøte skulle erstattes av tre digitale temamøter. Temaene for disse var i samsvar med Helsedirektoratets prioriterte målgrupper for 2020: eldre voksne over 60 år, voksne mellom 25-39 år og kronisk og langvarig syke. Blant bidragsyterne til disse møtene var: Haukeland universitetssjukehus, Unge funksjonshemmede, HivNorge, Jordmorforbundet NSF, MSO Tromsø, Norsk forening for klinisk sexologi, Universitetet i Oslo, FRI Oslo og Viken, Sex og Politikk og Helsedirektoratet.

Da Arendalsuka 2020 ble avlyst besluttet kjernegruppen å arrangere digitale temamøter høsten 2020 som en erstatning. Det ble arrangert følgende:

- *Hvordan skal helseforetak og kommunehelse tjenesten få sexologisk kompetanse?* med Norsk forening for klinisk sexologi, DPS Notodden - Telemarksykehuset og Kristiansand kommune.
- *Markering av den internasjonale dagen for trygge aborter* med Sex og samfunn, Helsedirektoratet og Mette Løkeland, FHI.
- *Presentasjon av Pro Sentrets rapport Oversett og etterlatt* med Pro Sentret og PION, prostituerte interesseorganisasjon i Norge.

Fokus på medlemsmøtet for høsten 2020 var de politiske partienes nye partiprogram og i hvilken grad disse inkluderer seksuell og reproduktiv helse og rettigheter. Alle partier bortsett fra FrP og KrF stilte på møtet. I tillegg informerte Helsedirektoratet om nytt regelverk og oppdaterte mål for tilskuddsordningen for seksuell helse.

sexogsamfunn.no

Sex og samfunns nettsider er svært godt besøkt og inneholder bred og kvalitetssikret informasjon for flere målgrupper. I 2020 hadde sexogsamfunn.no 3 millioner sidevisninger.

I 2020 hadde nettsidene våre 1,4 millioner unike brukere. Gjennomsnittlig brukte besøkende 2,5 minutter per side. Det tyder på at informasjonen treffer brukeren.

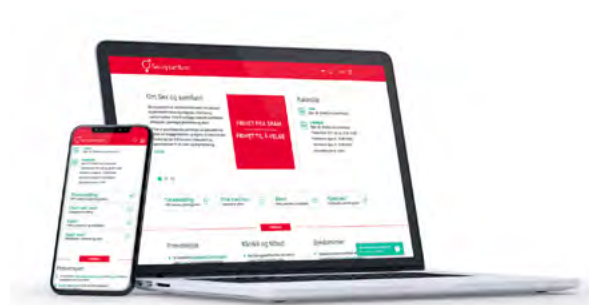
Våre nettsider har informasjon om de ulike tilbudene ved klinikken, vår chat og chatbot, våre åpningstider og mulighet for timebestilling. På nettsidene kan man også lese om en rekke temaer knyttet til kropp, seksualitet, prevensjon, infeksjoner og abort. Hoveddelen er rettet mot ungdom, men det finnes også ressurser for fagpersoner og helsepersonell, som blant annet tilbud om kurs og hospitering.

Unike brukere av sexogsamfunn.no per måned fra 2010 til og med desember 2020. Nettsidene er en svært viktig informasjonskanal og er godt brukt.

MEST LEST PÅ SEXOGSAMFUNN.NO I 2020

	Temaside	Antall sidevisninger
1.	Hormonspiral	192 365
2.	Hovedsiden	175 396
3.	P-stav	150 470
4.	P-piller	126 807
5.	Klamydia	120 253
6.	Herpes	105 158
7.	Bakteriell vaginose	75 683
8.	Gensagenpille	66 285
9.	21 piller på brettet	64 666
10.	Mykoplasma	62 355

Nyhetsbrev

Sex og samfunn sender ut nyhetsbrev hver fredag hele året. [Nyhetsbrevet](#) gir en samlet oversikt over ukas siste nyheter innenfor seksuell og reproduktiv helse og rettigheter. Ved utgangen av 2020 var det over 1000 abonnenter.

Nyhetsbrevet er en viktig arena for faglig nytt og oppdatering fra forskning. Nyhetsbrevet brukes til å markedsføre Sex og samfunns arrangementer og tilbud som for eksempel HFU-dagene, Skamløspriksen, Prevensjonspermen og Prevensjonsguiden. Våre samarbeidspartnere bruker nyhetsbrevet aktivt. Helsedirektoratet ber oss ofte om å inkludere informasjon, for eksempel om søknadsordninger. I en travel og hektisk arbeidshverdag med liten tid til faglig oppdatering, er dette et verdifullt tilbud for mange, spesielt helsepersonell.

Metodebok for seksuell helse og eMetodebok.no

Sex og samfunn har helt fra oppstart i 1971 hatt sin egen metodebok. Det som startet med en bok til internt bruk ble i 1998 gitt ut i bokform. Metodebok for seksuell helse er en håndbok i seksuell og reproduktiv helse, og brukes av helsepersonell som læringsverktøy og et oppslagsverk i forberedelse i møte med pasienter.

Metodeboka har blitt oppdatert og kvalitetssikret gjennom hele 2020. Som grunnlag for dette arbeidet gjennomgås det systematisk nye studier og forskningsrapporter samt oppdateringer i norske og utenlandske retningslinjer og større oppslagsverk.

Det er viktig at helsepersonell har gode norske oppslagsverk med kvalitetssikret fagkunnskap om prevensjon, og Metodeboka inneholder ny og oppdatert kunnskap fra nasjonal og internasjonal forskning.

Boka er pensum på flere av høyskole- og universitetsutdanninger for ulike grupper helsepersonell, og Helsedirektoratet ønsker at Metodebok for seksuell helse skal være en standard for alle som jobber med prevensjon og seksuell helse i et livsløpsperspektiv.

EMETODEBOK

[eMetodebok](#) er en gratis og elektronisk versjon av Metodeboka er støttet av Helsedirektoratet. Gjennom hele 2020 har eMetodebok.no blitt oppdatert og kvalitetssikret.

I 2020 hadde eMetodeboken 260 519 unike brukere. De leste til sammen 546 131 sider. Brukerne var jevnt fordelt over hele landet.

Antall besøkende emetodebok.no per måned fra 2016 til og med desember 2020.

MEST LEST PÅ EMETODEBOK.NO I 2020

	Temaside	Antall sidevisninger
1.	Hovedsiden	52 119
2.	Prevensjonsmidler	46 536
3.	Hormonspiral	44 144
4.	P-stav innsetting og fjerning	24 696
5.	P-piller	21 570
6.	Spiral innsetting og fjerning	20 536
7.	Journalvedlegg	20 371
8.	Infeksjoner	18 727
9.	Urinveisinfeksjon	18 523
10.	P-stav	15 719

Skamløsprisen 2020

På Verdens seksuelle helsedag, 4. september 2020, delte vi ut Skamløsprisen for femte år på rad. I 2020 gikk publikums stemmer og prisen til Morten Hegseth. I tillegg delte vi ut en helt spesiell ærespris til aktivisten og forkjemperen Kim Friele.

Høsten 2019 kunne vi følge Hegseth i VGTV-programmet «Homoterapi», hvor han adresserte praksisen vi også kjenner som konverteringsterapi. Slik terapi går ut på at skeive skal omvendes, blant annet gjennom sjelesorg og behandling. Homoterapi er omstridt, blant annet fordi det knyttes til depresjon, og i verste fall selvsykdom og selvmord. Juryens begrunnelse: «Gjennom programmet *Homoterapi* og engasjementet i saken mot konverteringsterapi, har Morten stått opp for de som kan ha eller har blitt utsatt for homoterapi, samtidig som han har gitt berørte en stemme.»

Til stede for å motta prisen på vegne av Morten Hegseth var Brian Furnes, som er en av de som forteller sin historie i «Homoterapi». Foto: Ida Gøytil

Kim Friele kunne ikke delta på prisutdelingen, men vi dro til Kim for å overrekke den første Skamløsprisens ærespris.

ÆRESPRIS TIL KIM FRIELE

Skamløsprisen fylte fem år i 2020, og i den anledning ble den aller første Skamløsprisens ærespris delt ut. Prisen gikk til selveste Kim Friele. Hun var den første i Norge som åpent og under eget navn sto frem som homofil, og hun regnes som den viktigste forkjemperen for homofiles og lesbiskes rettigheter i Norge. Kim Friele bidro aktivt blant annet for å fjerne straffelovens § 213 som kriminaliserte seksuell omgang mellom menn. I dag, i en alder av 85 år, jobber hun fortsatt for at alle skal få være den de er. Kim var den selvsagte vinneren av Skamløsprisens ærespris 2020!

Juryen til Skamløsprisen 2020 bestod av:

- **Tuva Fellman:** Vinner av Skamløsprisen 2019 og programleder i NRKs Juntafil
- **Petter Dille:** Prest med egen Youtube-kanal og med i podkasten Tre prester
- **Sondre Hansmark:** Leder av Unge Venstre
- **Ebba Giil:** Representant fra Sex og samfunns Ungdomsgruppe
- **Else Kåss Furuseth:** Komiker, programleder og fast konferansier til Skamløsprisen
- **Kathrine Aspaas:** Skamnerd og emosjonell styrketrener
- **Maria Røsok:** Daglig leder ved Sex og samfunn

PRISUTDELING

I år ble det både en mindre fysisk samling og strømming av arrangementet digitalt. Det var et stjernespekket program fra Riksscenen i Oslo, ledet av Else Kåss Furuseth. Det skamløse showet hadde følgende program:

SKAMLØSPRISEN 4. september 2020

- Velkommen, ved Else Kåss Furuseth
- Skamløsprisen 5 år, ved Maria Resok, Sex og samfunn
- Skamløsprisens Ærespris
- Jan Thomas om skamløshet
- Fjorårets vinner, **Tuva Fellman**, forteller om året som har gått
- Skamløs sofaprat med Else Kåss Furuseth og Petter Dille
- NRK Innafor: "Sex eller overgrep?"
- Skamløst politisk kvarter
- Utdeling av Skamløsprisen 2020
- Avslutningskonsert, ved Cocktail Slippers

H.K.H. Kronprinsesse Mette-Marit er Skamløsprisens høye beskytter.
Foto: Jørgen Gonnæs / Det kongelige hoff

Topp 10 nominerte til Skamløsprisen. Foto: Ida Gøytil

Skamløs sofaprat med Else Kåss Furuseth og Petter Dille.
Foto: Ida Gøytil

Bandet Cocktail Slippers avsluttet dagen. Foto: Ida Gøytil

Medieoppslag i 2020

Sex og samfunn er ofte i mediebildet og mange av våre ansatte blir kontaktet for ekspertuttalelser. Ved å systematisk uttale oss om tematikk som er relevant for vårt felt, og ved å bruke ansattes spesialkompetanse på en konstruktiv og målrettet måte, har vi etablert oss som en relevant og viktig aktør i medieverdenen.

En av våre mål er å nå ut til ulike målgrupper med god og oppdatert informasjon om seksuell og reproduktiv helse og rettigheter. Vår formidling bidrar til at beslutningstakere og andre relevante aktører tar politiske og økonomiske valg basert på kvalitetssikret fagkunnskap. Her er et lite utvalg av våre medieoppslag og -opptredener i 2020.

VG VG LIVE TV-GUIDE

NYHETER kategorier LOGG INN

Morten Hegseth tildelt skamløsprisen

Skamløsprisen går i år til Morten Hegseth for TV-serien «Homoterapi», som har skapt oppmerksomhet rundt konverteringsterapi av homofile.

– Maskuliniteten får ein knekk

Assisterande dagleg leiar ved Sex og Samfunn, Tore Holte Follestad, veit at det er eit stigma rundt det å bli bedratt.

– Uansett om du er mann eller kvinne, blir du valt bort til fordel for ein annan person. Det er vondt og vanskeleg uansett, men ein mann kan kanskje oppleve at manndommen eller maskuliniteten får ein knekk, fortel Follestad.

Foto: Kai Myhre

Dagens Medisin

Tilgang til prevensjon er avgjørende for god seksuell helse

Forslaget som nå er ute på høring, tar til orde for at det kun skal være lege som kan skrive ut langtidsvirkende prevensjon til de under 16 år. Dette vil i praksis begrense unges tilgang til prevensjon.

Kari Aaro og medforfattere

HELSE MIN SIDE

HELSE

O.b. bruker fortsatt ordet «jomfruhinne»:
– Problematisk

Nesten to og et halvt år etter at uttrykket ble byttet ut i Store norske leksikon, endrer O.b. pakningsvedleggene sine. Sex og samfunn kaller myten om jomfruhinnen den seigeste sexmyten som finnes og påpeker at det ikke eksisterer noen heldekkende hinne.

VG TV Underholdning Dokumentar Live sport Nyheter Mer

Flere unge gjør dette: – En eksplosjon

P-piller er på vei ut og spiralen blir mer og mer populær blant unge kvinner. Lege Trine Aarvold knuser myten om spiral.

kk LOGG INN MENY

– Onani bør bli pensum i barneskolen

Er tabuet rundt onani endelig på vei bort? Mot venninnene Tina og Tuva som ikke redder for å være åpne om onani.

NE: Tina og Tuva kan snakke åpent om seksualitet og onani, de mener det burde inn som nå i barneskolen. FOTO: Signe Marie Røiland

Dagbladet LOGG INN MENY

Sex og samfunn 50 år:

Abortkampen: - Vi måtte være kyniske

I 2021 fyller Sex og samfunn 50 år. Vi oppsummerer de viktigste kampene som er kjempet for våre seksuelle rettigheter.

JUBILEUM: Sex og samfunn fyller 50 år i 2021. Leger fra Sosialistiske legers forening som var med på oppstarten av Sex og samfunn, som på den tiden het Klinikk for seksuell opplysning.

Ida Bergersen
Linda Næsfieldt (foto)

Nettavisen Livsstil. Meny

Sex

Sexologene forteller: Dette har endret seg de siste ti årene

SEXLIV: Har nordmenns sexliv endret seg de siste ti årene? Vi har spurt ekspertene. Foto: Getty Images

De ti siste årene har sexologene Siv Gannes og Tore Holte Follestad hørt nordmenn fortelle om sexlivet sitt. Snakker de om andre ting i dag enn før?

2 Nyheter Sumo Meny

HØYSESONG: Sommeren er høysesong for kjønnssykdommer. Foto: Gorm Kallestad/NTB Scanpix

Frykter klamydiaeksplosjon i sommer

Sex og samfunn spår en kraftig økning av klamydiatilfeller i sommer, til tross for at Helsedirektoratet advarer mot å ha sex med tilfeldige under koronapandemien.

1. Sex

2. Tre

3. Åre

4. Håp

Trude Slettvoll Lien
Rådgiver Sex og samfunn

- innenfor seksualiteten.
Vi prøver å avlive dem én etter én.

MENY

vårtland

LOGG INN

Sex og samfunn ut mot Bollestadshandlingsplan mot abort

Organisasjonen Sex og samfunn synes Olaug Bollestad har presentert en god handlingsplan for abort, men sier de skimter moralisme i det at helsesøstre ikke får lov til å skrive ut resept på langtidsvirkende prevensjon.

Utvid

Illustrasjonsbilder graviditetstest i Norge historisk lave. 11.726 svar registrert i Abortregisteret. Antall kvinner var for første gang under Gorm Kallestad/NTB Scanpix. (Gorm scanpix)

forskning.no

Hvor lenge er det egentlig normalt å ha sex før utløsning?

Det er i hvert fall ikke vanlig å holde ut hele natta, hvis du trodde det.

Men hvor fort er for fort? Og hva er egentlig normalt?

Det er vanlig at både unge gutter og unge jenter tror at samleie skal vare lenge, sier Tore Holte Follestad til forskning.no.

Han er leder for Norsk forening for klinisk sexologi og assisterende daglig leder på klinikken Sex og samfunn i Oslo. Dit kommer unge mennesker for å få hjelp med seksuell helse.

4

LOGG INN

ØKNING: De siste årene har det vært en økning i antall unge kvinner med vulvalidelser. Foto: Shutterstock

NYHETER

Flere kvinner med underlivsplager – etterlyser bedre hjelpetilbud

Kun to klinikker i Norge har spesialisert seg på feltet. De har åpent et par dager i måneden.

Seneffekter Seksuell helse etter barnekraft

Trude Slettvoll Lien er spesialsykepleier i psykisk helsearbeid, spesialist i sexologisk rådgiving (NACS) og psykoterapeut, med spesialisering i affektfokusert par- og sexterapi. Vi har snakket med henne om seksualitet etter barnekraft. Et tema som kanskje ikke kommer opp på kontroller hos legen, men som likevel er viktig å få belyst.

Dagbladet

NYHETER

MER

SKAL BLI LETTERE: Det skal bli lettere f... Vis mer

- Svikter de yngste jentene

Helsesøstre og jordmødre skal snart kunne skrive ut p-piller til jenter under 16 år, men regjeringen holder igjen på langtidsvirkende prevensjon. Det høster kraftig kritikk.

Arnild Aass Kristiansen

www.nrk.no

Relevant for ungdom og unge voksne

Stine Solli, ved formidlingssenteret Sex og Samfunn, meiner serien er eit godt og etterlengta supplement for unge for å lære om kropp og seksualitet.

– Serien set fokus på å lære å kjenne seg sjølv, lære å setje grenser, ta omsyn og respektere kvarandre. Og det er dette ungdom også er mest opptekne av å lære, seier ho.

SEX OG SAMFUNN: Stine Solli er prosjektleiar for seksualitetsundervisning på Sex og Samfunn. Ho synest serien er flink til å ta opp ting som er relevant for ungdom.

FOTO: ODA ELISE SVELSTAD / NRK

Fordeler og ulemper med spiral

Når det kommer til spiral finnes det ifølge Marius Johansen to forskjellige typer, som begge har sine fordeler og ulemper.

– Kobberspiral er helt uten hormoner og kan være et godt alternativ til kvinner som er mye plaget av bivirkninger av hormoner. Ulempen er imidlertid at de fleste får kraftigere og vondere mensblødning. Jeg pleier å si at man må regne med en dag med ekstra blødning, sier han.

FRIHET FRA SKAM

FRIHET TIL Å VELGE